

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 3 stycznia 2020 r.

ZP-NKWR.431.4.19.2019.MM

Pan
Ignacy Miecznikowski
Wójt Gminy Cieszków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 19 i 20 listopada 2019 roku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.), zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „ustawą”, kontrolerzy Małgorzata Mazur – inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu oraz Piotr Szafarowicz – główny specjalista z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadzili kontrolę kompleksową Urzędu Gminy w Cieszkowie w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2019 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 listopada 2018 roku do dnia 19 listopada 2019 roku funkcję Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego (zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”), pełnił Pan Mateusz Stencel, obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszkowie (zwany w dalszej części wystąpienia „Ośrodkiem”), natomiast osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań z zakresu przedmiotowej kontroli był Wójt Gminy Cieszków.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, której przyczyną było niewłaściwe stosowanie przepisów prawa, co mogło skutkować zmniejszeniem

efektywności działań podejmowanych przez Gminę Cieszków w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uzasadnieniem dla tej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Pana w dniu 23 grudnia 2019 roku. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja potwierdziły, że obowiązki gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.), zostały zrealizowane w zakresie podjęcia przez Radę Gminy Cieszków uchwały nr XVIII/103/2016 z dnia 15 lipca 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Cieszków na lata 2016 – 2020 oraz uchwały nr XXIII/116/2016 z dnia 20 grudnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021 (zwanego dalej „Programem”). Pomimo braku harmonogramu realizacji poszczególnych zadań, określenia szczegółowych terminów ich wykonania, powielania działań w ramach różnych zadań oraz pominięcia części poświęconej diagnostyce zjawiska przemocy w Gminie Cieszków, zadania zaplanowane w Programie w okresie objętym kontrolą były realizowane, co opisano w protokole kontroli. Mając na uwadze powyższe, przy tworzeniu Programu na kolejne lata należy uwzględnić pominięte kwestie, co umożliwi ewaluację podejmowanych działań i osiągnięcie zakładanych w Programie celów. Należy zadbać również, aby zaplanowane w Programie zadania były spójne z działaniami zawartymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Cieszków obowiązywała uchwała Rady Gminy Cieszków nr X/47/2011 z dnia 21 października 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Cieszkowie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, zwana dalej „uchwałą”. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 2011.242.4275 z dnia 28 listopada 2011 roku.

Zarządzeniem nr 168/2013 Wójta Gminy Cieszków z dnia 4 września 2013 roku ustalono skład Zespołu. Powołano do niego, na podstawie uprzednio zawartych porozumień o współpracy, przedstawicieli jednostek wskazanych w art. 9a ust. 3 i 4 ustawy.

Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, o których mowa w art. 9c ust. 3 ustawy.

Pierwsze posiedzenie Zespołu obecnej kadencji zwołano na dzień 26 września 2018 r., wybrano na nim przewodniczącego ZI, co jest zgodne z art. 9a ust. 6 ustawy. W sprawie nie podjęto uchwały, o której mowa w § 6 ust. 3 uchwały w sprawie trybu i sposobu (...), co traktuje się jako uchybienie. W związku z powyższym, należy zadbać o przestrzeganie przepisów prawa miejscowego, a sprawy podejmowane przez Zespół rozstrzygać w formie uchwał.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia ZI odbywały się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Na podstawie przedłożonych protokołów nie można jednak stwierdzić, że Zespół realizował i dokumentował zadania, o których mowa w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy. W oparciu o dołączone listy obecności ustalono, iż w okresie objętym kontrolą, nie wszyscy członkowie ZI regularnie uczestniczyli w jego posiedzeniach, co jest niezgodne z art. 9a ust. 13 ustawy.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) zwanego dalej „rozporządzeniem”, stwierdzono uchybienie dotyczące jednostkowego braku udokumentowania przekazania formularza „Niebieska Karta – B” osobie, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.

Postępowanie kontrolne wykazało również, iż w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” przedstawiciele Policji nie dokumentowali działań podejmowanych w ramach grup roboczych, tj. bieżącego prowadzenia monitoringu i realizacji zadań wynikających z indywidualnego planu pomocy, co stanowi nieprawidłowość. Ponadto, w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” członkowie grup roboczych nie motywowali osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie do wzięcia udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych. Miało to miejsce w 4 przypadkach badanych procedur „Niebieskie Karty” i sprzeczne jest z zapisem § 17 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia.

Na podstawie oświadczenia złożonego do akt kontroli przez Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdzono, że zadania wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy były realizowane. Osoby dotknięte przemocą domową mogły korzystać z nieodpłatnego poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem wzmocnienia kompetencji wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą domową, na terenie gminy zrealizowano spotkanie rodzin z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Miliczu. Ponieważ powyższe działanie miało charakter jednorazowy, zasadne jest, aby działania edukacyjne prowadzić cyklicznie, organizując je w różnych podmiotach

działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz docierając do większej grupy docelowej.

W odniesieniu do realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, prowadzone postępowanie wykazało, iż w okresie objętym kontrolą gmina nie posiadała na swoim terenie ośrodka wsparcia, ani nie zawarła porozumienia w tym zakresie z innymi podmiotami. Z oświadczenia Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż w okresie objętym kontrolą nie wystąpiła potrzeba zapewnienia osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia. W celu realizacji tego obowiązku, gmina zapewnia schronienie w lokalu mieszkalnym (jednej pokój z kuchnią oraz dostępem do łazienki z wc) znajdującym się w budynku Gminnego Centrum Kultury w Cieszkowie, jednak nie posiada stosownych procedur postępowania w tego typu przypadkach. Gmina Cieszków powinna dołożyć wszelkich starań, aby formalnie uregulować zasady postępowania w przypadku wystąpienia potrzeby zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. Tego rodzaju działania powinny również znaleźć odzwierciedlenie w kolejnym przygotowywanym gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Gminy Cieszków w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych nie dokumentowali wszystkich podejmowanych działań.
- 2) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego nie uczestniczyli w jego posiedzeniach.
- 3) Grupy robocze nie podejmowały działań w stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie przez motywowanie ich do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Dokumentować wszystkie działania podejmowane przez członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.) w związku z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

2) Zobowiązać wszystkich członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do uczestnictwa w posiedzeniach.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

3) Zobowiązać Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, aby grupy robocze inicjowały działania wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w zakresie motywowania ich do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Podstawa prawna: § 17 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **31 stycznia 2020 roku** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zalecenia, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Nadzoru i Kontroli Wsparcia Rodziny
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewa Oleńczak

